



بررسی ماهیت و جایگاه تصمیم‌گذاری دادستان
در
نظام حقوقی ایران

www.ketab.ir



نویسنده:
میشم شورچه

سرشناسه : شورچه، میثم، ۱۳۷۱-
 عنوان و نام پدیدآور : بررسی ماهیت و جایگاه اداری دادستان در نظام حقوقی ایران / نویسنده میثم شورچه؛ ویراستاران سیدمحمد رسول محرمی، زینب رحمانی.
 مشخصات نشر : قم: آوای ابتکار، ۱۴۰۰.
 مشخصات ظاهری : ۹۷ ص.
 شابک : ۶-۱۳-۷۶۳۴-۶۲۲-۹۷۸-۳۰۰۰۰۰۰ ریال
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 موضوع : دادستان‌ها -- ایران -- شرح وظایف
 موضوع : Public prosecutors -- Job descriptions -- Iran
 موضوع : دادستان‌ها -- وضع حقوقی و قوانین -- ایران
 موضوع : Public prosecutors -- Legal status, laws, etc. -- Iran
 رده بندی کنگره : KMH1615
 رده بندی دیویی : ۳۴۵/۵۵۰۱
 شماره کتابشناسی ملی : ۷۶۵۷۰۲۱

www.ketab.ir



بررسی ماهیت و جایگاه اداری دادستان در نظام حقوقی کنونی

نویسنده: میثم شورچه

ویراستاران: سیدمحمد رسول محرمی، زینب رحمانی

صفحه آرایی و طراحی جلد: اکادمی حقوق فقه و حقوق

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۰۰ جلد

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

شابک: ۶-۱۳-۷۶۳۴-۶۲۲-۹۷۸

⑤ قم، خیابان مضافیه، کوچه ۲۸ (بیگدلی)، کوی جلالزاده، فرعی اول سمت راست، پلاک ۶۹

⑤ قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه همکف، واحد ۲۴ همراه: ۰۹۱۲۷۴۸۵۹۳۸

⑥ habib.publish@gmail.com

⑥ ۰۲۵ ۳۷۷۴۶۵۴۷-۳۷۸۳۶۴۲۰

⑥ Ebtokardaneshe2019

⑥ ۰۹۱۲۷۵۰۷۴۹۴-۰۹۱۲۷۴۹۲۸۰۰

WWW.Ebtokaardandesh.Com

فهرست مطالب

۱۲	پیشگفتار.....
۱۶	تاریخچه.....
۱۶	بررسی سیر شکل گیری نهاد دادستانی در نظام حقوقی ایران.....
۱۶	دادستانی قبل از انقلاب اسلامی و بعد از انقلاب اسلامی.....
۱۶	از انقلاب مشروطه تا انقلاب اسلامی.....
۲۲	از تاسیس نظام جمهوری اسلامی تاکنون.....
۲۷	مفاهیم.....
۲۷	دادستان.....
۲۸	اداره.....
۲۹	مفهوم مادی اداره.....
۲۹	مفهوم سازمانی اداره.....
۲۹	عمل اداری.....
۳۱	اعمال اداری یک جانبه.....
۳۲	اعمال اداری دو جانبه.....
۳۲	شرایط اعمال اداری.....
۳۳	عمل قضایی.....
۳۴	تصمیم اداری.....
۳۸	تصمیم قضایی.....
۳۹	نظارت قضایی.....
۳۹	مفهوم نظارت قضایی.....
۴۰	اشکال نظارت قضایی.....
۴۱	نظارت اداری.....
۴۶	مبانی نظری.....
۴۷	نظریه خدمات عمومی.....
۴۷	مفهوم خدمات عمومی.....

امروزه با رشد و توسعه نظام های حقوقی و مشخصا حقوق اداری ضروری است که افراد جامعه در برابر خود کامگی و اعمال غیر قانونی یا نامشروع حاکمان یا مقامات حکومتی مصون بمانند و هم چنین توانایی تظلم خواهی و رعایت احترام با حقوق آنها در قبال تضییع حقوق خود از سوی هر شخصی اعم از اشخاص حقوق خصوصی و یا حقوق عمومی را دارا باشند، این امر در خصوص وضعیت آحاد جامعه در مقابل تصمیمات دادستان نیز عینیت می یابد.

بر این مبنا ما زمانی می توانیم بگوئیم حقوق افراد جامعه در مقابل تصمیمات قضایی و غیر قضایی دادستان تامین گردیده و یا اینکه مصون از تعرض مانده، که ابتدا ماهیت این تصمیمات را تحلیل و دسته بندی کنیم و سپس تا آنجا که ممکن است رژیم حقوقی مشخصی را برای نظارت بر آنها تدوین نماییم. بنابراین تحقیق در خصوص تصمیمات اداری دادستان مهم و ضروری به نظر می رسد.

هدف دیگر این کتاب بررسی قابلیت نظارت قضایی دیوان عدالت اداری بر تصمیمات اداری دادستان ها می باشد. در واقع در اثر نظارت پذیری تصمیم دادستان حقوق اساسی و بنیادین افراد جامعه تضمین می شود.

از آنجا که در خصوص برخی از اعمال و تصمیماتی که توسط دادستان اتخاذ می گردد و ذیل تصمیمات قضایی نیز قرار نمی گیرند ابهام وجود دارد، پژوهش حاضر ضمن روشن ساختن

ماهیت حقوقی اعمال و تصمیمات اداری دادستان ها به تشریح اصول حقوقی حاکم بر اعمال و تصمیمات اداری دادستان ها خواهد پرداخت به این معنی که دادستان ها در اعمال وظایف اداری خود دارای اختیارات کامل نیستند. و اختیار ندارند تصمیماتی اتخاذ نمایند که با اصول حقوقی هم چون اصل حاکمیت قانون و یا اصل اراده دلیل و... متعارض باشد. هدف دیگر این تحقیق بررسی قابلیت نظارت قضایی دیوان عدالت اداری بر تصمیمات اداری دادستان ها در موارد تعارض و تزامن با حقوق اشخاص حقیقی و حقوقی می باشد.

از اهداف دیگر این کتاب تحدید حقوقی و اعمال نظارت قضایی بر تصمیمات اداری دادستان به منظور صیانت از حقوق اساسی و بنیادین آحاد جامعه می باشد. هدف دیگر تحقیق بازشناسی اختیارات اداری دادستان به منظور ورود دادستان در موارد ضرورت می باشد.

با توجه به اینکه در نظام حقوقی ایران جایگاه و ماهیت وظایف اداری دادستان مشخص نشده است در صورتی که پژوهش پیش رو بتواند این دسته از وظایف دادستان را از نقطه نظر حقوقی و قانونی بررسی و تحدید نماید، می توان گفت در این صورت حقوق عامه مردم در برابر تصمیمات اداری دادستان تضمین خواهد شد و آگاهی مردم و مقام دادستان بر حقوق و تکالیف خود می تواند به جلوگیری از تضییع حقوق اساسی و مدنی اشخاص حقیقی و حقوقی، منجر گردد.

درباره این موضوع که پژوهشی به طور خاص جایگاه و ماهیت حقوقی اعمال و تصمیم اداری دادستان ها اعم از دادستان کل کشور و دیگر دادستان ها را از منظر اصول حقوقی تصمیمات اداری مورد تحلیل و بررسی قرار دهد تاکنون هیچ پژوهشی صورت نگرفته است و پژوهش حاضر اولین قدم در راستای قاعده مند سازی حقوقی اعمال و تصمیمات اداری دادستان ها می باشد. البته در برخی منابع صرفاً به گردآوری این تصمیمات به خصوص وظایف دادستان ها در دیگر سازمان ها و موسسات پرداخته شده است: به عنوان مثال کتاب وظایف دادستان کل کشور در امور مختلف به قلم آقای محمد ابراهیم نکنونام و نیز کتاب هزار اختیار، وظیفه و نمایندگی دادستان تألیف دکتر حسین ذبحی در این راستا تألیف گردیده است که در واقع به جمع آوری مواد قانونی مرتبط با تصمیمات اداری دادستان پرداخته است. اما در پژوهش حاضر به بررسی ماهیت و جایگاه تصمیمات اداری دادستان پرداخته شده است. اما اینکه پژوهشی به ماهیت

و تحلیل اصول حقوقی اعمال و تصمیمات اداری دادستان پیردازد تاکنون سابقه ای نداشته است. در واقع بر خلاف پژوهش های ذکر شده که صرفاً به جمع آوری مواد قانونی مرتبط با تصمیم اداری دادستان پرداخته است، پژوهش حاضر به تحلیل و بررسی این تصمیمات پرداخته است. این تحقیق از نوع توصیفی تحلیلی بوده و روش جمع آوری مطالب مرتبط با آن به صورت کتابخانه ای انجام گردیده است. در این راستا به مطالعه کتب و مقالات متعدد پرداخته شده است. در رابطه با موضوع پژوهش مطالعه متغیرهای موضوع، ویژگی ها و ابعاد و صفات موضوع مورد مطالعه و در صورت لزوم ارتباط بین متغیرهای موضوع نیز بررسی می گردد. این پژوهش جنبه کاربردی داشته و می تواند به تحدید حقوقی وظایف و اختیارات دادستان ها منجر گردد. پایان نامه حاضر مشتمل بر چهار فصل می باشد. در فصل اول کلیات پژوهش بیان شده است. فصل دوم با عنوان پیشینه تحقیق و مفاهیم می باشد در ابتدا سیر شکل گیری نهاد دادستانی در نظام حقوقی ایران توضیح داده شده است. بعد به تعریف مفاهیم دادستان، اداره، عمل اداری، عمل قضایی، تصمیم اداری و تصمیم قضایی پرداخته شده است. فصل سوم پایان نامه مبانی نظری و صلاحیت های قانونی تصمیمات اداری دادستان می باشد. ابتدای فصل مبانی نظری بیان شده است. بعد صلاحیت های قانونی تصمیمات اداری دادستان مطرح شده است. فصل آخر پایان نامه با عنوان تجزیه و تحلیل داده ها می باشد. در ابتدا ماهیت و جایگاه تصمیمات اداری دادستان مطرح شده است و در انتها اصول حقوقی حاکم بر تصمیمات دادستان بیان شده است.